

Un spectacol în pas cu moda

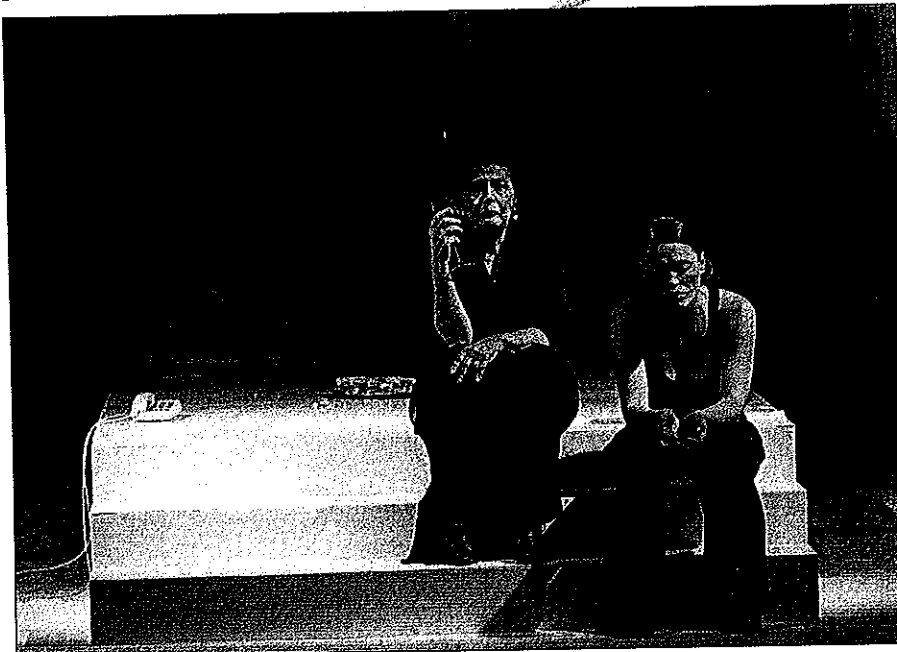
DINTR-UN EXCLUSIVISM cu efecte nefaste asupra publicului pudibond, Naționalul clujean a ieșit în față cu un spectacol excentric, provocator, controversat, așa cum a fost receptat(ă) și cu cincizeci de ani în urmă filmul/ piesa lui Rainer Werner Fassbinder *Lacrimile amare ale Petrei von Kant*, după care Eugen Jebeleanu a realizat mizanscena. E drept, beatnicii, punkiștii pitorești de odinioară, pletoși și lățoși, care au generat „revoluția sexuală”, au dispărut de pe scenă, mai exact s-au transformat (mai agresiv!) în manifestanți LGBTQ. Europa mișcărilor de emancipare și a ieșirilor din canone ideologice, religioase, morale, a eliberărilor de tabuuri inhibante, a cucerit teren în straturile cele mai diverse ale societății, a năvălit literalmente în mentalul colectiv eclipsând normalitatea. Deși, în confuzia generală de valori, ne putem întreba ce e până la urmă normalitatea. Un rebel precum regizorul/ dramaturgul/ artistul german Rainer Werner Fassbinder, un pionier iconoclast, e doar o amintire. O amintire amară, ca să mergem pe firul piesei sale montate de Eugen Jebeleanu la Cluj.

Subiectul e croșetat pe ideea unui manifest feminist instigator, analizat empatic și expus în mod extravagant. Mai mult decât atât, subiectul marșează deschis pe libertăți fără limită. Suntem introduși direct în luxul exorbitant din industria modei, ceva asemănător cu eleganța sfidătoare din filmul lui David Frankel din 2006 *Diavolul se îmbracă de la Prada* cu Meryl Streep în rolul unei patroane de casă de modă celebre, de o maximă aroganță și de o biciuitoare răceală sufletească. Petra von Kant, eroina lui Fassbinder, este la fel de celebră și trufașă, dar mai caldă sentimental. Își maltratează supusa, secretara, dar manifestă interes pentru tot ce e nou. Ramona Dumitrean intuiește cu precizie personajul și îi atribuie vulnerabilitatea emoțională cerută. Când apare tânăra Karin, va rămâne sedusă de frumusețea ei... Povestea e proiectată pe un înalt eșafodaj de interacționări contradictorii, țesută de șase femei care se mișcă elegant, senzual, pe sau în jurul unui *catwalk*, de parcă s-ar pregăti să participe la o prezentare de modă. Podiumul împarte scena în două, plus un sac de box pentru menținerea în formă a manechinelor care fac exerciții de gimnastică înainte de începerea reprezentației. Scenografa Velica Panduru a prevăzut, de o parte și de alta a

podiumului de prezentare a modei, decorative trunchiuri de mesteceni. Lirism curat sau camuflare discret insinuantă, jenantă chiar (dacă așa est), a unor simboluri falice dintr-o poveste vulgară sau poate mitică. Regizorul, implicat atât în lighting design cât și în video design, are colaboratori pe Velica Panduru, Mădălina Mânzat, Ovidiu Zimcea (video și muzică) creând un climat de înalt rafinament ambiental. Albul decorului îți ia ochii. Totul lucește de fast și eleganță. La care se adaugă un frigider (des folosit) și un led tv (purtător de imagini conexe) repartizate de o parte și de alta a spațiului de joc. Viitorul feminist e fluturat ostentativ, înscris cu paiete pe rochiile croite strâns pe talie ale virtualelor fotomodele.

Disputele de pe scenă sunt însoțite, complementar, de imaginile ce se succed pe ecranul tv cu filmări de la diverse prezentări de modă, de manifestații ale comunității LGBTQ, leoaică în călduri, etc, până când se oprește la pictura controver-

nită. Ce ascunde ea? Frustrări, patimi, afectivitate rănită, supunere, o senzualitate latentă, tensiunea unor trăiri nemărturisite? Ramona Dumitrean e intransigentă Petra, femeia bogată, celebră, de 43 de ani, dezamăgită de viața de cuplu, apoi rănită adânc în sentimente, care urlă, rage de durere ca o leoaică avidă să-și adjudece prada. Trimiterea spre regnul animal e o altă „obraznicie artistică” supralicitată. Sânziana Tarța e senzațională în Karin Thimm. Ea exprimă tinerețea, naturalețea, frumusețea conectate la ritmurile firești ale nonșalanței vârstei. Elena Ivanca e baroneasa Sidonie von Grasenabb căreia îi subliniază apartenența la clasa mondenismelor din lumea modei. Surprinzătoare e apariția lui Miriam Cuișu în Valerie von Kant, mama Petrei, întruchipare stereotipă a grijei materne. Diana Buluga e fiica neștiutoare a Petrei, derutată de crizele mamei, neîncrezătoare în viitorul ei. În cele șase personaje participante la acțiune avem tot atâtea dimen-

sată și ea a lui Gustave Courbet *L'Origine du monde*. O extrapolare a intimității personajelor ce nu are alt scop decât să șocheze prin îndrăzneala etalării în public, un fel de voaierism maladiv. Când totul e de vânzare și se vinde ieftin, misterul e concentrat în cel mai puțin important personaj, secretara Marlene, care nu rostește niciun cuvânt. Enigmatică Marlene în interpretarea Angelicăi Nicoară are mai mult mister decât toate celelalte la un loc. E un rol foarte reușit dus până la capăt cu stoică dem-

siuni, structuri psihologice care pun în evidență condiția femeii în lumea de azi. Eugen Jebeleanu a creat în *Lacrimile amare ale Petrei von Kant* un spectacol în pas cu moda dezinhibărilor sexualiste. Aportul actrițelor este remarcabil în toate privințele: prezentă, farmec, mișcare, sinceritate declamativă, eleganță, interiorizare, dezlănțuire, franchețe, apetență pentru joc dezinhibant.